

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

Realizuje
Udruženje Užički centar za ljudska prava i demokratiju

BILTEN

Projektnih aktivnosti i rezultata

Užice , januar 2025.g

Dokument "Bilten projektnih aktivnosti " je izrađen uz podršku regionalnog projekta SMART Balkan – Civilno društvo za povezan Zapadni Balkan kojeg implementira Centar za promociju civilnog društva (CPCD), Center for Research and Policy Making (CRPM) i Institute for Democracy and Mediation (IDM) a finansijski podržava Ministarstvo vanjskih poslova Kraljevine Norveške.

Sadržaj je isključiva odgovornost Užičkog centra za ljudska prava i demokratiju i ne odražava nužno stavove Centra za promociju civilnog društva, Center for Research and Policy Making (CRPM), Institute for Democracy and Mediation i Ministarstva vanjskih poslova Kraljevine Norveške.

Projekat: „ Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike „

U cilju podizanja svesti o važnosti rodne ravnopravnosti i unapređenja položaja žena u Srbiji, Vlada Republike Srbije 2021. godine ustanovila je Nacionalni dan rodne ravnopravnosti. Odabran je 11. jun – dan kada je 1842. godine prvi put odobreno školovanje žena u Srbiji. Ukazom kneza Mihajla, odobreno je Nataliji Petrović, Sofiji i Katarini Lekić da otvore školu za žensku decu.

Udruženje Užički centar za ljudska prava I demokratiju je u periodu od 01. Jula 2023.g do 31. Januara 2025.g uspešno realizovalo projekat „Građani u akciji za održive rodno odgovorne politike”

Projekat je usmeren na rodnu ravnopravnost, funkcionisanje institucionalnih mehanizama za rodnu ravnopravnost i primenu rodno odgovornog budžeta na lokalnom nivou.

Opšti cilj: Doprinos sigurnom i bezbednom životu građana i građanki stvaranjem održive politike rodne jednakosti u Republici Srbiji.

Specifični ciljevi

1. Izgraditi kapacitete OCD i jedinica lokalnih samouprava u Republici Srbiji za efikasniji uticaj na kreiranje održive politike rodne ravnopravnosti na lokalnom nivou, edukacijom i saradnjom.
2. Upoznati republičke institucionalne mehanizme sa izazovima (zasnovani na argumentima) primene Rodno odgovornog budžeta u jedinicama lokalnih samouprava, mapiranjem trenutne situacije i definisanjem preporuka.
3. Podići nivo informisanosti javnosti o održivom konceptu rodne jednakosti promotivnim i zagovarčkim aktivnostima u 5 regiona Republike Srbije.

Aktivnosti su realizovane u dve faze

Prva faza je posvećena mapiranju trenutne situacije primene rodno odgovornih politika I alata rodno odgovornog budžeta u 70 gradova I opština Republike Srbije.

Druga faza je usnerena ka podizanju kapaciteta OCD, zaposlenih u jedinicama lokalne samouprave (Opština Ada, Aleksinac, Bbašnica, Bečej, Prijepolje, gradova, Užice, Kragujevac, Čačak, Pirot I Niš) I medija.

Projekat je realizovan u okviru Nacionalne intervencije programa Civilno društvo za povezan Zapadni Balkan koji sprovodi SMART BALKANS.

Cilj projekta SMART Balkan je da doprinese jačanju participativnih demokratija i evroatlanskih integracija na Zapadnom Balkanu kroz osnaživanje organizacija civilnog društva i mreža organizacija civilnog društva (OCD) za snažniju i i aktivniju ulogu u stvaranju mirnih i inkluzivnih društava za održivi razvoj u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Kosovu , Crnog Gori, Severnoj Makedoniji i Srbiji.

Zakon o rodnoj ravnopravnosti ukazuje da rodna ravnopravnost podrazumeva jednaka prava, odgovornosti i mogućnosti za ravnomerno učešće i uravnoteženu zastupljenost žena i muškaraca u svim oblastima društvenog života. Na osnovu Zakona, doneta je i Strategija za rodnu ravnopravnost za period 2021 – 2030. godine, sa pratećim Akcionim planom. Ovim Zakonom jasno su propisana tela za rodnu ravnopravnost, koja se obrazuju na republičkom, nivou teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave, kao i obaveze organa javne vlasti i poslodavaca u sprovođenju Zakona.

Uspostavljanje pravnog okvira za postizanje rodne ravnopravnosti ne znači da se rodna ravnopravnost primenjuje u praksi. Indeks rodne ravnopravnosti za Srbiju pokazuje da je društvo u Srbiji daleko od pune rodne ravnopravnosti, i da treba još puno raditi i učiti kako bi se smanjile rodne nejednakosti.

Zato su projektne aktivnosti usmerena ka:

1. Predstavnicima 10 lokalnih organizacija civilnog društva iz 5 regiona Republike Srbije – koje su nastale na potrebi zajednice za kvalitetnim životom. Široki koncept rodnih politika je još uvek malo prisutan u narativu lokalnih OCD a samim tim i njihov uticaj na lokalne politike i donosiocice odluka je na niskom nivou.
2. Donosiocima odluka na nacionalnom i lokalnom nivou. Predstavnici jedinica lokalnih samouprava (donosioci odluka, članovi savetodavnih tela i komisija za rodnu ravnopravnost kao i članovi Timova za rodno odgovorno budžetiranje) lica zadužena za rodnu ravnopravnost u 70 gradova i opština koji su uključeni u projektne aktivnosti. Ova ciljna grupa je veoma važna za održivost politike rodne ravnopravnosti a nema znanje i kapacitet da implementira rodnu perspektivu u lokalne politike niti ima mogućnost da otvori diskusiju o izazovima u procesu primene rodnih politika. Predstavnici Nacionalnog Saveta za rodnu ravnopravnost, Kordinacionog tela za rodnu ravnopravnost Republike Srbije, Poverenika za zaštitu ravnopravnosti koji nisu blagovremeno informisani o izazovima sa kojima se akteri na lokalnom nivou suočavaju u primeni postojećih Zakona, strategija i akcionih planova koji se odnose na rodnu jednakost.
3. Zaposlenim u lokalnim medijima - Mediji nisu dovoljno informisani o rodnoj perspektivi lokalnih politika i usled toga je mali broj informacija, TV i Radio emisija i priloga na temu planiranja rodno odgovornih politika.

Rezultati projekta u brojkama:

Realizovano fokus grupno istraživanje u 10 gradova i opština gde je bilo uključeno 104 osobe.

Izrađen Dokument praktične politike sa preporukama za unapređenje.

Realizovan dvodnevni seminar za 30 predstavnika lokalnih samouprava, lokalnih organizacija civilnog društva i medija. <https://foruminfo.rs/rodno-odgovorno-budzetiranje-prazni-dzepove-neravnopravnosti/>

Realizovano 5 jdnodnevnih regionalnih radionica na kojima je prisustvovalo 106 učesnika.

Izrađeno 10 Planova javnog zagovaranja za uspešniju primenu rodnih politika na lokalnom nivou.

Realizovano 10 lokalnih kampanja javnog zagovaranja. Kampanje su realizovali lokalni zagovarački timovi (10 timova po 3 člana). Lokani zagovarački timovi su realizovali ukupno 10 uličnih akcija tokom kojih su razgovarali sa građanima o rodnoj ravnopravnosti i podelili 1000 kompleta promotivnog materijala (majice, olovke , sveske, bedževe i postere); sastali se sa predstavnicima jedinica lokalnih samouprava (10 sastanaka na kojima je prisustvovalo ukupno 89 osoba). U saradnji sa projektnim timom izrađene su lokalne Praktične pčolitike (10 dokumernata). https://www.youtube.com/watch?v=Vw_6C5qMDp4&t=2s

Emitovan serijal od tri TV emisija u tgrajanju od 45 minuta na termu rodno odgovornog budžetiranja.

<https://lokalinfo.rs/2024/09/17/>

<https://lokalinfo.rs/2024/09/17/>

<https://lokalinfo.rs/2024/09/17/>

Emitovan 1TV spot na temu rodne ravnopravnosti.

<https://www.youtube.com/watch?v=5fewlOzfRGs>

<https://fb.watch/xoAnfTCvw6/>

Objavljena jedna 1 internet animacija.

https://www.facebook.com/uecentar/videos/914235150781755?locale=sr_RS

Više informacija na web stranici <https://www.uecentar.com/>